

افزایش تجارت ایران و پاکستان

تجارت ایران و پاکستان به ۱۰ میلیارد دلار می‌رسد. به گزارش باشگاه خبرنگاران، محمد اتابک، وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: حجم تجارت ایران و پاکستان پیش از این حدود ۳ میلیارد دلار بود که در چارچوب توافق نامه تجارت آزاد، به ۱۰ میلیارد دلار می‌رسد. وی افزود: در خصوص فهرست کالاهای مشمول این توافق نامه نیز توافقات کلی حاصل شده که می‌تواند نقش مؤثری در گسترش همکاری‌های تجاری ایفا کند. وزیر صمت با تأکید بر اهمیت توسعه تجارت با همسایگان اظهار کرد: یکی از سیاست‌های اصلی دولت چهاردهم، تقویت تبادلات تجاری با کشورهای همسایه است. کشور پاکستان، با جمعیت بالا و ظرفیت‌های قابل توجه، قطعاً از مهم‌ترین شرکای بالقوه ایران در این مسیر خواهد بود. وی همچنین به روند رو به رشد مبادلات تجاری میان دو کشور در سال‌های گذشته اشاره کرد و گفت: حجم تجارت میان ایران و پاکستان پیش از این حدود سه میلیارد دلار بوده و همواره سیر صعودی داشته است.

رشد ۴۰ درصدی ترخیص خودرو

ترخیص خودرو از گمرک رشد ۴۰ درصدی داشت. به گزارش ایلنا، فرود عسگری، رئیس کل گمرک ایران آخرین آمار خودروی وارداتی نو ترخیص قطعی شده از گمرکات کشور را اعلام کرد و گفت: در ۴ ماهه سال جاری تعداد ۱۴ هزار و ۲۸۷ دستگاه خودرو سواری نو به ارزش ۳۱۳ میلیون دلار وارد و از گمرکات کشور ترخیص قطعی شده است. معاون وزیر اقتصاد و رئیس کل گمرک ایران در مورد واردات خودرو سواری نو در ۴ ماهه سال ۱۴۰۳، گفت: در مدت مشابه سال گذشته تعداد ۱۰ هزار و ۳۵۳ دستگاه خودرو سواری نو به ارزش ۲۰۹ میلیون دلار وارد کشور شده بود. عسگری افزود: این آمار نشان می‌دهد آمار ترخیص خودروی وارداتی نو از گمرکات کشور در ۴ ماهه امسال نسبت به مدت مشابه سال گذشته، رشدی بیش از ۴۰ درصدی داشته است.

ساخت‌وساز در حریم نفت

شهرداری تهران در پرونده انبار نفت تخلف کرده است. به گزارش ایلنا، علی بیت‌اللهی، عضو هیئت علمی و رئیس بخش زلزله‌شناسی مهندسی و خطرپذیری مرکز تحقیقات راه، مسکن و شهرسازی گفت: شرکت پخش و پالایش فرآورده‌های نفتی اعلام کرده که در زمان احداث مخازن شهران، حریمی را با پرداخت پول به شهردار وقت برای ساخت این مخازن خریداری کرده و الزام این بوده که در این حریم به هیچ وجه ساخت و سازی صورت نگیرد. اما متأسفانه صدور پروانه‌های ساخت و نقض آن توافقات، موجب می‌شود که در مرز نزدیک به این مخازن بزرگ واحدهای مسکونی ساخته شود که در مخاطراتی مانند آنچه که در جنگ ۱۲ روزه رخ داد و همچنین زلزله‌ها جان مردم را تهدید کند. بیت‌اللهی افزود: بین شرکت پخش و پالایش فرآورده‌های نفتی با شهرداری توافقاتی انجام شده بود و طبق اسناد اعلام‌شده در جلسات، شرکت پخش و پالایش اراضی اطراف مخازن را خریداری کرده که این حریم مخزن سوخت شهران باشد و البته برای مقاومت‌سازی‌ها در برابر زلزله هم اقدامات متعددی انجام شده است، کانال‌ها و دیواره‌های ثانویه ساخته شده که در صورت آسیب دیدن مخزن، نشستی صورت نگیرد.

عکس: President

کم‌آبی و کاهش کشت

غلامرضا نوری قزلجه وزیر جهاد کشاورزی: کمبود آب باعث کاهش تولید شده ولی با واردات جبران می‌کنیم

رقیه ندایی خبرنگار اقتصادی

گزارش کشاورزی

قیمت نان در نانوائی‌های آزادپز دوبرابر شده و در نانوائی‌های دولتی تا ۵۲ درصد رشد قیمت داشته، قیمت برنج هم به ۲۷۵ برابر سال گذشته رسیده است. علت این رشد به عقیده آقای وزیر، شرایط وخیم آبی و کاهش تولید است. افزایش رسمی نرخ قیمت نان در تهران، نقطه عطف تازه‌ای در روند صعودی قیمت کالاهای اساسی محسوب می‌شود. بر اساس مصوبه جدید، قیمت نان بربری به ۴۶۰۰ تومان، لواش به ۱۲۵۰ تومان و تافتون به ۲۰۰۰ تومان رسیده است؛ یعنی به ترتیب ۳۹،۳۱ و ۵۲ درصد افزایش نسبت به نرخ‌های پیشین داشته‌اند.

بی‌آبی باعث افت تولید و در نتیجه رشد قیمت شده ولی مقام اول بخش کشاورزی می‌گوید با توجه به تعیین قیمت نامتعرف برای برخی اقلام برنج ایرانی شرکت‌های دولتی برای شکستن انحصار وارد تنظیم بازار برنج می‌شوند. او گفته برای جبران کمبود تولید، واردات انجام می‌دهیم.

وزیر جهاد کشاورزی شامگاه شنبه هفته جاری در گفت‌وگوی ویژه خبری از کمبود آب سخن گفت و اعلام کرد «بیشترین مصرف آب در بخش کشاورزی است و این موضوع برای ما ایراد نیست و طبیعی است.» درست است که در تمامی دنیا کشاورزی بیشترین مصرف آب را دارد، اما تمامی کشورها با یک الگوی مصرف خاص و عدم صادرات محصولات آبر، این موضوع را کنترل می‌کنند.

عمده‌ترین مشکل کشور را می‌توان مدیریت نادرست در حوزه کشاورزی دانست که نتیجه این موضوع گرانی محصولات کشاورزی و استراتژیک است. نبود آب مشکل یکی دو روز اقتصاد کشور نیست بلکه سالیان سال است که ایران با نبود آب و عدم مدیریت درست آن دست و پنجه نرم می‌کند، اما امسال این موضوع به شدت افزایش یافته و حتی مصارف خانگی نیز به صورت قابل توجهی کاهش یافته و در برخی از روزهای هفته شاهد قطعی آب هستیم.

درست است که کشاورزی آب بسیار زیادی مصرف می‌کند، اما عدم مدیریت این آب و همچنین صادرات محصولات آبر باعث شده که کشور معضلات عمده‌ای را تجربه کند. الگوی کشاورزی مشخصی در کشور وجود دارد و همین موضوع باعث شده که

نگاه کارشناس

احمد جانجان کارشناس اقتصادی:

الگوی کشت در ایران ضمانت اجرا ندارد

«مشکلات چه تأثیری روی الگوی کشت و تولید محصولات اساسی دارد؟»

در بخش آب مشکلات جدی داریم که اثراتش خصوصاً بر محصول برنج و الگوی کشت آن نمایان شده. طبق گفته وزیر جهاد کشاورزی، قبلاً در ۱۶ استان برنج کشت می‌شد اما اکنون این کشت تقریباً محدود به استان‌های شمالی شده است. واقعیت این است که بخش بزرگی از کشاورزی کشور همچنان روستاپایه و غیرمتمرکز است و از تکنولوژی‌های قدیمی، کاملاً عقب افتاده و سنتی استفاده می‌کند. این وضعیت سرمایه‌گذاری کشور را از کشاورزی مدرن و گلخانه‌ای بسیار عقب نگاه داشته و باعث شده نتنها در تأمین نیاز داخلی دچار چالش شویم بلکه عملاً فرصت حضور در بازارهای صادراتی را هم از دست بدهیم.

«چرا حوزه کشاورزی توسعه نیافته است؟»

کشاورزان بدون توجه به مسئله آب برخی از محصولاتی که نیاز به آب بسیار زیاد دارند در مناطق نیمه‌خشک کشت کنند که این موضوع در میان مدت باعث می‌شود که آب موجود در آن منطقه به صورت قابل توجهی کاهش یابد. از سوی دیگر در همین شرایط شاهد آن هستیم که محصولات آبربر چون هندوانه به راحتی صادر می‌شود، در معنای دیگر می‌توان گفت که کشور با کمترین هزینه آب را صادر می‌کند.

به طور کلی نبود آب و الگوی نامناسب کشاورزی باعث شده که بسیاری از محصولات از جمله برنج، آرد و محصولاتی از این قبیل با افزایش قیمت مواجه شوند. افزایش قیمت این کالاهای اساسی می‌تواند به صورت مستقیم بر روی معیشت مردم و در بلندمدت در افزایش تورم اثرگذار باشد. در اصل ادامه‌دار شدن یک الگوی اشتباه در حوزه کشاورزی باعث آسیب به کل اقتصاد کشور می‌شود.

همچنین وزیر جهاد کشاورزی در صحبت‌های خود اعلام کرده «کاهش تولید با واردات جبران می‌شود» اما واردات نیز هزینه‌های بسیار زیادی برای کشور خواهد داشت و ممکن است در بلندمدت نتواند افزایش تورم را در پی داشته باشد.

ساده‌ترین راهکار برای کاهش مصرف آب در حوزه کشاورزی و افزایش تولید محصولات بدون آسیب رانختن می‌توان تغییر الگوی صادرات محصولات و دوم تغییر الگوی کشت دانست. اگر این مولفه به صورت کامل در کشور اجرایی شود در میان مدت تولید محصولات کشاورزی با کیفیت مطلوب افزایش می‌یابد و در نهایت نیازی به واردات محصولات کشاورزی و استراتژیک نیست.

کشت نادرست در حوزه کشاورزی

بر اساس آخرین آمارهای منتشرشده بخش کشاورزی بین ۷۰ تا ۹۰ درصد کل آب مصرفی کشور را به خود اختصاص داده است؛ این رقم نسبت به شاخص‌های جهانی بسیار بالاست. درحالی که سهم بخش شرب (مصارف خانگی) حدود ۶ درصد و بخش صنعت تنها ۴ درصد است و در نهایت کشاورزی پرچمدار مصرف آب کشور شناخته می‌شود.

این معادله ناعادلانه آب زمانی بحرانی می‌شود که بخش قابل توجهی از محصولات کشاورزی کشور نه تنها پاسخگوی نیاز داخلی است، بلکه بخشی از کالاهای اساسی مورد نیاز نیز از طریق واردات تأمین می‌شود. در اصل وضعیت کشاورزی در یک چرخه نامعوب قرار است که باعث افزایش هزینه‌های ارزی، فشار بر اقتصاد و در

نهایت تهدید امنیت غذایی شود.

کشور طی ۵ سال گذشته با معضل خشکسالی مواجه بوده است. به عقیده کارشناسان آنچه امروز بحران آب را جدی‌تر ساخته، مصرف بی‌برنامه آب در بخش کشاورزی است. در معنای دیگر، اصلی‌ترین ریشه بحران در کشور کمبود آب و کاهش بارندگی و سوءمدیریت است. نمونه بارز این موضوع را می‌توان کاشت محصولات آبربر در مناطق خشک دانست که در نهایت موجب تهدید منطقه‌آبی کشور می‌شود.

در چنین شرایطی وجود یک الگوی کشت مشخص و متناسب با شرایط اقلیمی، خاک و آب مورد نیاز می‌تواند نجات‌دهنده شرایط باشد. در اصل سیاست‌های اشتباه باعث هدر رفتن آب در کشور شده و امنیت غذایی کشور را به خطر انداخته است.

مشکل اساسی کشاورزی در حوزه آب، نبود برنامه‌ریزی علمی و سیاست‌گذاری بلندمدتی است که بتواند منابع محدود را به‌طور بهینه و عادلانه بین بخش‌های مختلف تخصیص دهد. سیاست‌گذاران باید ببینند که تداوم مسیر سنتی فعلی، آینده‌ای پایدار برای کشور رقم نخواهد زد و عبور از این بحران تنها با اجماع، شجاعت تصمیم‌سازی و عملگرایی نظام‌مند ممکن خواهد بود.

کاهش تولید گندم به علت نبود آب

غلامرضا نوری قزلجه، وزیر جهاد کشاورزی در گفت‌وگوی ویژه خبری، از تلاش دولت برای تسریع در پرداخت مطالبات کشاورزان و تأمین امنیت غذایی کشور خبر داد و اظهار داشت: ۵۰ درصد از مطالبات گندم‌های تحویلی تیرماه پرداخت شده و انتظار می‌رود ۵۰ درصد باقیمانده به صورت درصدی پرداخت شود تا بخشی از پول به دست کشاورزان برسد.

نوری همچنین از کاهش حدود ۳۰ درصدی تولید گندم در سال جاری به دلیل خشکسالی خبر داد و خاطر نشان کرد: امسال بارندگی‌ها نسبت به سال گذشته ۴۰ درصد کاهش یافته و تولید گندم به حدود ۱۱ میلیون تن خواهد رسید، درحالی که نیاز کل کشور حدود ۱۴ میلیون تن است. بنابراین، برای جبران این کسری، واردات گندم در دستور کار قرار گرفته و بخش قابل توجهی نیز وارد کشور شده است.

وزیر جهاد کشاورزی خاطر نشان کرد: بخش کشاورزی در سال گذشته بیشترین رشد اقتصادی را در میان بخش‌های مختلف تجربه کرد، ما از رشد منفی ۲/۴ درصد در پایان سال ۱۴۰۲ به رشد مثبت

یکی از دلایل اصلی، نبود یک برنامه کارشناسی واقعی و اجرای جدی توسط خبرگان حقیقی این حوزه است. معمولاً سیاست‌گذاری‌ها یا کاملاً غیرکارشناسی است یا تنها در هنگام بحران مطرح می‌شود. ما همیشه با بحران مواجه می‌شویم و تازه به فکر راه‌حل می‌افتیم تا اینکه از قبل برنامه داشته باشیم. رویکردهای کوتاه‌مدت، ناپایداری تصمیمات و نبود ضمانت اجرایی برای الگوهای کشت، از دلایل اصلی وضعیت فعلی است.

تمام مؤلفه‌هایی مانند قیمت نان، برنج و وضعیت کشاورزی و الگوی کشت، شدیداً تحت تأثیر کاهش بارندگی و تأخیرهای متعدد در پرداخت مطالبات کشاورزان قرار دارند. ضعف در اجرای الگوی کشت و بهره‌وری پایین آب، از مصادب بزرگ کشاورزی ایران است. با ادامه روند فعلی، اگرچه قیمت نان شاید در کوتاه‌مدت تغییر چندانی نداشته باشد، اما در صورت تداوم کاهش تولید گندم و محدودیت‌های مالی دولت احتمال افزایش قیمت نان وجود دارد. در مورد برنج هم، کاهش تولید به سبب محدودیت‌های کشت باعث افزایش قیمت شده و واردات هم تنها تا حدی می‌تواند این روند را جبران کند؛ بنابراین روند رشد قیمت برنج هم ادامه‌دار خواهد بود.

راهکار خروج از بی‌آبی چیست؟

وضعیت آب در کشور اساساً بحرانی و به نوعی ساختاری است. راهکارها کاملاً مشخص اند: آبخیزداری، ارتقای بهره‌وری، صرفه‌جویی در مصرف و جایگزینی

